

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC02	Integración social	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0340	Mediación comunitaria	2018/2019	7	139	139

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JORGE DIÉGUEZ LARANJO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O Real decreto 1074/2012, do 13 de xullo, polo que se establece o título de técnico superior en Integración Social. Este desenvolve o currículo do ciclo formativo de formación profesional de grao superior correspondente ao título de técnico superior en Integración Social.

Este Real decreto manifesta que o currículo adapta a nova titulación ao eido profesional e de traballo da realidade socioeconómica galega, esta afirmación non se axusta a realidade (Ó TISOC na nosa comunidade négaselle a posibilidade de acceder a postos de traballo como educador/a familiar, as ofertas de emprego públicas exclúen esta titulación, cando o currículo se manifesta que han de exercer a súa actividade nese posto. Pása o mesmo co posto de traballo de Especialista en apoio educativo, actividade que non existe no sector de servizos en Galicia.

E tamén que se adapta ás necesidades de cualificación do sector produtivo canto á especialización e polivalencia (certamente son necesidades reais no que todos concordamos e ningún fai nada para que se poidan cubrir con profesionais preparados, pervertindo a Lei orgánica 5/2002, do 19 de xuño, das cualificacións e da formación profesional, que dí que ten por obxecto a ordenación dun sistema integral de formación profesional, cualificacións e acreditación que responda con eficacia e transparencia ás demandas sociais e económicas a través das modalidades formativas.). E tamén que posibilita unha inserción laboral inmediata (non poder concurrir a determinadas ofertas públicas, non existir en Galicia determinados postos de traballo contradice este punto). Eso sí terán unha proxección profesional futura en Galicia cando poidan optar os ámbitos profesionais que polo de agora se exclúen. Agardamos que nun futuro a empregabilidade sexa real ao subsanar esta contradición.

Este módulo contribúe a desenvolver as seguintes competencias:

- Competencia xeral.

A competencia xeral do título de técnico superior en Integración Social consiste en programar, organizar, pór en práctica e avaliar as intervencións de integración social aplicando estratexias e técnicas específicas, promovendo a igualdade de oportunidades, con actitude de respecto cara ás persoas destinatarias e garantindo a creación de ámbitos seguros, tanto para profesionais como para as persoas destinatarias. Este módulo desenvolve as devanditas competencias centrándose no ámbito da Mediación Comunitaria.

- Competencias profesionais, persoais e sociais.

Realizar tarefas de mediación entre persoas e grupos, aplicando de xeito eficiente técnicas participativas e de xestión de conflitos. No ámbito veciñal, comunitario e intercultural.

Inclúese no título a cualificación profesional completa

Mediación comunitaria, SSC324_3 (Real decreto 1368/2007, do 19 de outubro), que abrangue as seguintes unidades de competencia:

UC1038_3: identificar e concretar as características e as necesidades do contexto social da intervención.

UC1039_3: previr conflitos entre persoas, actores e colectivos sociais.

UC1040_3: organizar e pór en práctica o proceso de xestión de conflitos.

UC1041_3: realizar a valoración, o seguimento e a difusión da mediación como unha vía de xestión de conflitos.

UC1026_3: incorporar a perspectiva de xénero nos proxectos de intervención social.

No referente ó contorno profesional, as ocupacións e postos de traballo relacionados son:

Mediador/ora comunitario/a.

Mediador/ora intercultural.

Mediador/ora veciñal e comunitario/a.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Caracterización da mediación. Organización do proceso de mediación	Definir e delimitar a mc. Modelos de mediación. Fases do proceso. O TISOC como mediador de conflitos comunitarios. A perspectiva de Xénero na mediación.	35	25
2	Análise do conflito	Analizaremos as diferentes actuacións para a prevención de conflitos. Elementos estruturais, morfoloxía e patróns do conflito. Método socioafectivo para a resolución de conflitos.	30	25
3	Mediación comunitaria, intercultural e veciñal	Fases e ferramentas metodolóxicas	22	20
4	Intervención psicosocial en mediación. Habilidades e técnicas de mediación	Analizar e diseñar actividades. Habilidades de comunicación. Estilos de afrontar conflitos. Técnicas para manter un clima en la mediación.	30	20
5	Os proxectos de Mediación Comunitaria	Fases da elaboración de un proxecto comunitario	22	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Caracterización da mediación. Organización do proceso de mediación	35

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica intervencións de mediación en relación cos contextos en que se desenvolven	NO
RA2 - Organiza actuacións para a prevención de conflitos, para o que selecciona as estratexias de intervención	NO
RA3 - Realiza actividades que favorecen os procesos de mediación e describiuse o desenvolvemento destes	NO
RA4 - Realiza actividades de avaliación comparando os resultados da intervención cos obxectivos previstos	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Seleccionáronse os obxectivos da intervención partindo das características do contexto
CA1.2 Valorouse a importancia da planificación no proceso de intervención
CA1.7 Valorouse a coherencia da planificación das actividades cos obxectivos previstos na intervención
CA1.8 Detectáronse situacións de violencia de xénero e deriváronse as persoas afectadas aos recursos específicos neste ámbito
CA1.9 Respetar as persoas nas súas diferenzas
0CA1.10 Respetar as normas do centro, das aulas e do grupo
CA2.1 Interpretáronse os fundamentos dos modelos de intervención
CA2.2 Identificáronse as principais estratexias de intervención na xestión de conflitos
CA2.4 Seguíronse criterios de confidencialidade e respecto no tratamento da información sobre o conflito
CA2.5 Planificouse o encontro inicial coas partes potenciando o diálogo e a confianza
CA2.6 Seleccionáronse os espazos atendendo ás características dos participantes
CA2.7 Ofreceuse o servizo de mediación voluntaria como unha opción na xestión de conflitos
CA3.3 Empregáronse as técnicas de comunicación para favorecer o diálogo e a relación das partes implicadas
CA3.4 Aplicáronse técnicas para manter un clima de serenidade no proceso de mediación
CA3.8 Amosouse iniciativa ante as situacións xurdidas no desenvolvemento da intervención
CA3.8.1 Dinamizar os procesos de traballo grupal
CA3.8.2 Amosar intrínsecos polos requirimentos da tarefa

Criterios de avaliación
CA3.8.3 Xestionar as situacións complexas ou conflitivas que se dan na dinámica do grupo
CA3.8.4 Incorporar constructivamente as ideas dos demais
CA4.1 Establecéronse os criterios e os indicadores para levar a cabo a avaliación
CA4.6 Implicáronse as persoas que participaron na intervención na comprobación dos seus resultados
CA4.8 Valorouse a importancia de manter unha actitude permanente de mellora na eficacia e na calidade do servizo

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Orixes e evolución da mediación.</p> <p>Lexislación relacionada coa mediación.</p> <p>Valoración da importancia de planificar a mediación.</p> <p>Violencia de xénero: dimensión da violencia sobre a muller.</p> <p>Marco normativo sobre a violencia de xénero: prohibición da mediación nas situacións de violencia de xénero.</p> <p>Principios da mediación.</p> <p>Vantaxes e dificultades da mediación.</p> <p>Tipos e características das fontes de información para a mediación.</p> <p>Análise de modelos de mediación comunitaria: tradicional lineal, transformativo, circular-narrativo, interdisciplinar, etc.</p> <p>Ámbitos de aplicación dos modelos.</p> <p>Detección de necesidades de mediación</p> <p>Mediadores: funcións e habilidades; mediadores naturais.</p> <p>Valores culturais dos principais colectivos sociais: fenómeno migratorio (minorías étnicas e as súas claves culturais); valores (concepto, características, clasificación e funcións sociais) e respecto pola diferenza.</p> <p>Recursos e estratexias de mediación comunitaria.</p> <p>Confidencialidade da información nos procesos de información.</p> <p>Valoración do contraste de opinións e o intercambio de experiencias na organización da intervención.</p> <p>Valoración da importancia de manter unha actitude positiva e de liderado durante a intervención.</p>

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Análise do conflito	30

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica intervencións de mediación en relación cos contextos en que se desenvolven	SI
RA2 - Organiza actuacións para a prevención de conflitos, para o que selecciona as estratexias de intervención	NO
RA3 - Realiza actividades que favorecen os procesos de mediación e describiuse o desenvolvemento destes	NO
RA4 - Realiza actividades de avaliación comparando os resultados da intervención cos obxectivos previstos	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Seleccionáronse os obxectivos da intervención partindo das características do contexto
CA1.2 Valorouse a importancia da planificación no proceso de intervención
CA1.3 Deseñáronse actividades ou obradoiros favorecedores da comunicación
CA1.4 Deseñáronse actividades de encontro atendendo ás necesidades detectadas nas persoas usuarias potenciais
CA1.5 Identificáronse os/as mediadores/as naturais como axentes posibilitadores de intercambio de comunicación
CA1.6 Creáronse ou revitalizáronse espazos de encontro entre individuos, grupos e entidades cuxas relacións sexan susceptibles de derivar en conflito
CA1.7 Valorouse a coherencia da planificación das actividades cos obxectivos previstos na intervención
CA1.8 Detectáronse situacións de violencia de xénero e deriváronse as persoas afectadas aos recursos específicos neste ámbito
CA1.9 Respetar as persoas nas súas diferenzas
0CA1.10 Respetar as normas do centro, das aulas e do grupo
CA2.2 Identificáronse as principais estratexias de intervención na xestión de conflitos
CA2.3 Seleccionáronse os modelos e as técnicas que se vaian empregar no proceso de mediación de acordo co coñecemento da situación previa
CA2.4 Seguironse criterios de confidencialidade e respecto no tratamento da información sobre o conflito
CA2.5 Planificouse o encontro inicial coas partes potenciando o diálogo e a confianza
CA2.6 Seleccionáronse os espazos atendendo ás características dos participantes
CA2.7 Ofreceuse o servizo de mediación voluntaria como unha opción na xestión de conflitos
CA2.8 Valorouse o contraste de opinións e o intercambio de experiencias de todas as persoas participantes na organización da intervención
CA3.3 Empregáronse as técnicas de comunicación para favorecer o diálogo e a relación das partes implicadas

Crterios de avaliación
CA3.4 Aplicáronse técnicas para manter un clima de serenidade no proceso de mediación
CA3.8 Amosouse iniciativa ante as situacións xurdidas no desenvolvemento da intervención
CA3.8.1 Dinamizar os procesos de traballo grupal
CA3.8.2 Amosar intrés polos requirimentos da tarefa
CA3.8.3 Xestionar as situacións complexas ou conflitivas que se dan na dinámica do grupo
CA3.8.4 Incorporar constructivamente as ideas dos demais
CA4.1 Establecéronse os criterios e os indicadores para levar a cabo a avaliación
CA4.2 Definíronse as estratexias para comprobar os resultados da intervención realizada
CA4.6 Implicáronse as persoas que participaron na intervención na comprobación dos seus resultados
CA4.8 Valorouse a importancia de manter unha actitude permanente de mellora na eficacia e na calidade do servizo

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Orixes e evolución da mediación.</p> <p>Marco normativo sobre a violencia de xénero: prohibición da mediación nas situacións de violencia de xénero.</p> <p>Principios da mediación.</p> <p>Vantaxes e dificultades da mediación.</p> <p>Tipos e características das fontes de información para a mediación.</p> <p>Análise de modelos de mediación comunitaria: tradicional lineal, transformativo, circular-narrativo, interdisciplinar, etc.</p> <p>Análise de programas de intervención en mediación.</p> <p>Ámbitos de aplicación dos modelos.</p> <p>Valores culturais dos principais colectivos sociais: fenómeno migratorio (minorías étnicas e as súas claves culturais); valores (concepto, características, clasificación e funcións sociais) e respecto pola diferenza.</p> <p>Determinación de espazos de encontro: tipos e características dos espazos de encontro; espazos e uso do tempo; utilidade dos espazos de encontro para a mediación.</p> <p>Conflito: definición, tipos e compoñentes do conflito; ciclos do conflito.</p> <p>Técnicas de xestión de conflitos: transacción, arbitraje e negociación.</p> <p>Etapas no proceso de mediación: fases e características do proceso; protocolos de información ás partes implicadas; derivación a outros servizos: situacións e procedementos; formalización dos acordos.</p> <p>Valoración da importancia de manter unha actitude positiva e de liderado durante a intervención.</p> <p>Sistemas de recollida de información do proceso de mediación.</p> <p>Selección de técnicas e instrumentos para a avaliación da mediación.</p> <p>Valoración da avaliación como mecanismo de retroalimentación para a mellora da eficacia e da calidade do servizo.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Mediación comunitaria, intercultural e veciñal	22

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica intervencións de mediación en relación cos contextos en que se desenvolven	NO
RA2 - Organiza actuacións para a prevención de conflitos, para o que selecciona as estratexias de intervención	NO
RA3 - Realiza actividades que favorecen os procesos de mediación e describiuse o desenvolvemento destes	SI
RA4 - Realiza actividades de avaliación comparando os resultados da intervención cos obxectivos previstos	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Seleccionáronse os obxectivos da intervención partindo das características do contexto
CA1.2 Valorouse a importancia da planificación no proceso de intervención
CA1.3 Deseñáronse actividades ou obradoiros favorecedores da comunicación
CA1.4 Deseñáronse actividades de encontro atendendo ás necesidades detectadas nas persoas usuarias potenciais
CA1.5 Identificáronse os/as mediadores/as naturais como axentes posibilitadores de intercambio de comunicación
CA1.6 Creáronse ou revitalizáronse espazos de encontro entre individuos, grupos e entidades cuxas relacións sexan susceptibles de derivar en conflito
CA1.9 Respetar as persoas nas súas diferenzas
0CA1.10 Respetar as normas do centro, das aulas e do grupo
CA2.2 Identificáronse as principais estratexias de intervención na xestión de conflitos
CA2.3 Seleccionáronse os modelos e as técnicas que se vaian empregar no proceso de mediación de acordo co coñecemento da situación previa
CA2.4 Seguíronse criterios de confidencialidade e respecto no tratamento da información sobre o conflito
CA2.5 Planificouse o encontro inicial coas partes potenciando o diálogo e a confianza
CA2.6 Seleccionáronse os espazos atendendo ás características dos participantes
CA2.7 Ofreceuse o servizo de mediación voluntaria como unha opción na xestión de conflitos
CA3.1 Adecuáronse ou modificáronse os espazos adaptándose ás necesidades da intervención
CA3.2 Comunicóuselles a situación do lugar de encontro a todas as persoas usuarias potenciais
CA3.3 Empregáronse as técnicas de comunicación para favorecer o diálogo e a relación das partes implicadas
CA3.4 Aplicáronse técnicas para manter un clima de serenidade no proceso de mediación

Criterios de avaliación
CA3.5 Transmítilles información ás partes implicadas no proceso de mediación sobre as fases deste, para o seu coñecemento e a súa aceptación
CA3.6 En caso necesario, deriváronse as partes en conflito a outros servizos da comunidade
CA3.7 Redactáronse os acordos por escrito e facilitáronselles ás partes para a súa posterior confirmación
CA3.8 Amosouse iniciativa ante as situacións xurdidas no desenvolvemento da intervención
CA3.8.1 Dinamizar os procesos de traballo grupal
CA3.8.2 Amosar intrínsecos polos requirimentos da tarefa
CA3.8.3 Xestionar as situacións complexas ou conflitivas que se dan na dinámica do grupo
CA3.8.4 Incorporar constructivamente as ideas dos demais
CA4.1 Establecéronse os criterios e os indicadores para levar a cabo a avaliación
CA4.2 Definíronse as estratexias para comprobar os resultados da intervención realizada
CA4.3 Seleccionáronse as técnicas e os instrumentos para avaliar a intervención realizada
CA4.4 Comprobouse sistematicamente que a intervención se estea a realizar correctamente
CA4.5 Comprobouse a funcionalidade e a adecuación dos espazos e dos recursos empregados
CA4.6 Implicáronse as persoas que participaron na intervención na comprobación dos seus resultados
CA4.7 Comprobouse o nivel de cumprimento dos obxectivos previstos
CA4.8 Valorouse a importancia de manter unha actitude permanente de mellora na eficacia e na calidade do servizo

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>Valoración da importancia de planificar a mediación.</p> <p>Violencia de xénero: dimensión da violencia sobre a muller.</p> <p>Vantaxes e dificultades da mediación.</p> <p>Análise de programas de intervención en mediación.</p> <p>Detección de necesidades de mediación</p> <p>Valores culturais dos principais colectivos sociais: fenómeno migratorio (minorías étnicas e as súas claves culturais); valores (concepto, características, clasificación e funcións sociais) e respecto pola diferenza.</p> <p>Recursos e estratexias de mediación comunitaria.</p> <p>Determinación de espazos de encontro: tipos e características dos espazos de encontro; espazos e uso do tempo; utilidade dos espazos de encontro para a mediación.</p> <p>Confidencialidade da información nos procesos de información.</p> <p>Etapas no proceso de mediación: fases e características do proceso; protocolos de información ás partes implicadas; derivación a outros servizos: situacións e procedementos; formalización dos acordos.</p> <p>Aplicación de técnicas utilizadas na mediación comunitaria.</p>

Contidos

Valoración da importancia de manter unha actitude positiva e de liderado durante a intervención.

Determinación de criterios e indicadores de avaliación do proceso.

Sistemas de recollida de información do proceso de mediación.

Selección de estratexias de avaliación. Estratexias para a implicación das persoas participantes na avaliación.

Selección de técnicas e instrumentos para a avaliación da mediación.

Valoración da avaliación como mecanismo de retroalimentación para a mellora da eficacia e da calidade do servizo.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Intervención psicosocial en mediación. Habilidades e técnicas de mediación	30

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica intervencións de mediación en relación cos contextos en que se desenvolven	NO
RA2 - Organiza actuacións para a prevención de conflitos, para o que selecciona as estratexias de intervención	NO
RA3 - Realiza actividades que favorecen os procesos de mediación e describiuse o desenvolvemento destes	NO
RA4 - Realiza actividades de avaliación comparando os resultados da intervención cos obxectivos previstos	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Seleccionáronse os obxectivos da intervención partindo das características do contexto
CA1.3 Deseñáronse actividades ou obradoiros favorecedores da comunicación
CA1.4 Deseñáronse actividades de encontro atendendo ás necesidades detectadas nas persoas usuarias potenciais
CA1.6 Creáronse ou revitalizáronse espazos de encontro entre individuos, grupos e entidades cuxas relacións sexan susceptibles de derivar en conflito
CA1.9 Respetar as persoas nas súas diferenzas
0CA1.10 Respetar as normas do centro, das aulas e do grupo
CA2.2 Identifícanse as principais estratexias de intervención na xestión de conflitos
CA2.3 Seleccionáronse os modelos e as técnicas que se vaian empregar no proceso de mediación de acordo co coñecemento da situación previa
CA2.4 Seguironse criterios de confidencialidade e respecto no tratamento da información sobre o conflito
CA2.5 Planificouse o encontro inicial coas partes potenciando o diálogo e a confianza
CA3.1 Adecuáronse ou modificáronse os espazos adaptándose ás necesidades da intervención
CA3.3 Empregáronse as técnicas de comunicación para favorecer o diálogo e a relación das partes implicadas
CA3.4 Aplicáronse técnicas para manter un clima de serenidade no proceso de mediación
CA3.8 Amosouse iniciativa ante as situacións xurdidas no desenvolvemento da intervención
CA3.8.1 Dinamizar os procesos de traballo grupal
CA3.8.2 Amosar intrínsecos polos requirimentos da tarefa
CA3.8.3 Xestionar as situacións complexas ou conflitivas que se dan na dinámica do grupo
CA3.8.4 Incorporar constructivamente as ideas dos demais

Crterios de avaliación
CA4.1 Establecéronse os criterios e os indicadores para levar a cabo a avaliación
CA4.2 Definíronse as estratexias para comprobar os resultados da intervención realizada
CA4.3 Seleccionáronse as técnicas e os instrumentos para avaliar a intervención realizada
CA4.4 Comprobouse sistematicamente que a intervención se estea a realizar correctamente
CA4.5 Comprobouse a funcionalidade e a adecuación dos espazos e dos recursos empregados
CA4.7 Comprobouse o nivel de cumprimento dos obxectivos previstos
CA4.8 Valorouse a importancia de manter unha actitude permanente de mellora na eficacia e na calidade do servizo

4.4.e) Contidos

Contidos
Recursos e estratexias de mediación comunitaria.
Aplicación de técnicas utilizadas na mediación comunitaria.
Valoración da importancia de manter unha actitude positiva e de liderado durante a intervención.
Determinación de criterios e indicadores de avaliación do proceso.
Sistemas de recollida de información do proceso de mediación.
Selección de estratexias de avaliación. Estratexias para a implicación das persoas participantes na avaliación.
Selección de técnicas e instrumentos para a avaliación da mediación.
Valoración da avaliación como mecanismo de retroalimentación para a mellora da eficacia e da calidade do servizo.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Os proxectos de Mediación Comunitaria	22

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica intervencións de mediación en relación cos contextos en que se desenvolven	NO
RA2 - Organiza actuacións para a prevención de conflitos, para o que selecciona as estratexias de intervención	NO
RA3 - Realiza actividades que favorecen os procesos de mediación e describiuse o desenvolvemento destes	NO
RA4 - Realiza actividades de avaliación comparando os resultados da intervención cos obxectivos previstos	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Seleccionáronse os obxectivos da intervención partindo das características do contexto
CA1.3 Deseñáronse actividades ou obradoiros favorecedores da comunicación
CA1.4 Deseñáronse actividades de encontro atendendo ás necesidades detectadas nas persoas usuarias potenciais
CA1.6 Creáronse ou revitalizáronse espazos de encontro entre individuos, grupos e entidades cuxas relacións sexan susceptibles de derivar en conflito
CA1.8 Detectáronse situacións de violencia de xénero e deriváronse as persoas afectadas aos recursos específicos neste ámbito
CA1.9 Respetar as persoas nas súas diferenzas
0CA1.10 Respetar as normas do centro, das aulas e do grupo
CA2.2 Identificáronse as principais estratexias de intervención na xestión de conflitos
CA2.3 Seleccionáronse os modelos e as técnicas que se vaian empregar no proceso de mediación de acordo co coñecemento da situación previa
CA2.4 Seguíronse criterios de confidencialidade e respecto no tratamento da información sobre o conflito
CA2.5 Planificouse o encontro inicial coas partes potenciando o diálogo e a confianza
CA2.6 Seleccionáronse os espazos atendendo ás características dos participantes
CA2.7 Ofreceuse o servizo de mediación voluntaria como unha opción na xestión de conflitos
CA2.8 Valorouse o contraste de opinións e o intercambio de experiencias de todas as persoas participantes na organización da intervención
CA3.1 Adecuáronse ou modificáronse os espazos adaptándose ás necesidades da intervención
CA3.2 Comunicóuselles a situación do lugar de encontro a todas as persoas usuarias potenciais
CA3.8 Amosouse iniciativa ante as situacións xurdidas no desenvolvemento da intervención
CA3.8.1 Dinamizar os procesos de traballo grupal

Crterios de avaliación
CA3.8.2 Amosar intrés polos requirimentos da tarefa
CA3.8.3 Xestionar as situacións complexas ou conflitivas que se dan na dinámica do grupo
CA3.8.4 Incorporar constructivamente as ideas dos demais
CA4.1 Establecéronse os criterios e os indicadores para levar a cabo a avaliación
CA4.3 Seleccionáronse as técnicas e os instrumentos para avaliar a intervención realizada
CA4.6 Implicáronse as persoas que participaran na intervención na comprobación dos seus resultados
CA4.7 Comprobouse o nivel de cumprimento dos obxectivos previstos
CA4.8 Valorouse a importancia de manter unha actitude permanente de mellora na eficacia e na calidade do servizo

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>0Deseño e desenvolvemento de actividades favorecedoras da comunicación.</p> <p>Lexislación relacionada coa mediación.</p> <p>Violencia de xénero: dimensión da violencia sobre a muller.</p> <p>Principios da mediación.</p> <p>Tipos e características das fontes de información para a mediación.</p> <p>Análise de programas de intervención en mediación.</p> <p>mbitos de aplicación dos modelos.</p> <p>Detección de necesidades de mediación</p> <p>Valores culturais dos principais colectivos sociais: fenómeno migratorio (minorías étnicas e as súas claves culturais); valores (concepto, características, clasificación e funcións sociais) e respecto pola diferenza.</p> <p>Determinación de espazos de encontro: tipos e características dos espazos de encontro; espazos e uso do tempo; utilidade dos espazos de encontro para a mediación.</p> <p>Valoración do contraste de opinións e o intercambio de experiencias na organización da intervención.</p> <p>Valoración da importancia de manter unha actitude positiva e de liderado durante a intervención.</p> <p>Determinación de criterios e indicadores de avaliación do proceso.</p> <p>Sistemas de recollida de información do proceso de mediación.</p> <p>Selección de estratexias de avaliación. Estratexias para a implicación das persoas participantes na avaliación.</p> <p>Selección de técnicas e instrumentos para a avaliación da mediación.</p>

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

O RD 1074/2012 do 13 de xullo, fixa as ensinanzas mínimas. Polo tanto os mínimos exigibles para acadar a avaliación positiva no presente modulo evidenciarán a consecución de todos os Resultados de Aprendizaxe e os respectivos criterios de avaliación (o grao de consecución dos criterios de avaliación diferenciará as calificacións do alumnado).

Así mesmo, dado que se trata de ensinanzas presenciais alumno/a deberá asistir regularmente ás actividades programadas, considerándose como Perda de Avaliación continua cando o nº de faltas supere o 10% da duración do módulo (MC 139h / 14h de faltas sen xustificar), tal e como establece a Orde do 12 de xullo de 2011. (DOG nº136/2011 do 15 de xullo). Engadiráse un 5% de faltas xustificadas segundo establece o NOF do CIFP Compostela.

O RD 1074/2012 do 13 de xullo, fixa as ensinanzas mínimas. Polo tanto os mínimos esixibles seleccionados para o módulo de MC son os seguintes:

RA1. Planifica intervencións de mediación en relación cos contextos en que se desenvolven:

- Seleccionáronse os obxectivos da intervención partindo das características do contexto
- Deseñáronse actividades ou obradoiros favorecedores da comunicación
- Deseñáronse actividades de encontro atendendo ás necesidades detectadas nas persoas usuarias potenciais
- Creáronse ou revitalizáronse espazos de encontro entre individuos, grupos e entidades cuxas relacións sexan susceptibles de derivar en conflito
- Valorouse a coherencia da planificación das actividades cos obxectivos previstos na intervención

RA2. Organiza actuacións para a prevención de conflitos para a cal selecciona as estratexias de intervención

- Interpretáronse os fundamentos dos modelos de intervención
- Identificáronse as principais estratexias de intervención na xestión de conflitos
- Seleccionáronse os modelos e as técnicas que se vaian empregar no proceso de mediación de acordo co coñecemento da situación previa
- Seguíronse criterios de confidencialidade e respecto no tratamento da información sobre o conflito
- Planificouse o encontro inicial coas partes potenciando o diálogo e a confianza
- Valorouse o contraste de opinións e o intercambio de experiencias de todas as persoas participantes na organización da intervención

RA3. Realiza actividades que favorecen os procesos de mediación e describe o desenvolvemento destes

- Adecuáronse ou modificáronse os espazos adaptándose ás necesidades da intervención
- Empregáronse as técnicas de comunicación para favorecer o diálogo e a relación das partes implicadas
- Aplicáronse técnicas para manter un clima de serenidade no proceso de mediación
- Transmitíuselles información ás partes implicadas no proceso de mediación sobre as fases deste, para o seu coñecemento e a súa aceptación
- Redactáronse os acordos por escrito e facilitáronselles ás partes para a súa posterior confirmación
- Amosouse iniciativa ante as situacións xurdidas no desenvolvemento da intervención

RA4. Realiza actividades de avaliación comparando os resultados da intervención cos obxectivos previstos

- Establecéronse os criterios e os indicadores para levar a cabo a avaliación
- Seleccionáronse as técnicas e os instrumentos para avaliar a intervención realizada
- Comprobase sistematicamente que a intervención se estea a realizar correctamente

- Comprobase a funcionalidade e a adecuación dos espazos e dos recursos empregados
- Comprobase o nivel de cumprimento dos obxectivos previstos
- Valorouse a importancia de manter unha actitude permanente de mellora na eficacia e na calidade do servizo

Os mínimos esixibles para as competencias persoais (actitudes) son, o cumprimento dos seguintes criterios:

- Respetar as persoas nas súas diferenzas.
- Respetar as normas do centro, clase e do módulo.

O cumprimento das competencias persoais é chave.

A actitude de respecto cara as persoas é unha competencia xeral do título (Manter relacións fluidas coas persoas usuarias, membros do grupo de traballo e diferentes profesionais/Resolver situacións, problemas con iniciativa e autonomía/Comunicarse con iguais utilizando vías eficaces de comunicación). Así tamén está reclollida nos aspectos transversais desta programación (programación de valores).

O non cumprimento de algún destes criterios suporá suspender a avaliación.

Para obter as evidencias (10%) en competencias persoais (actitudes), seguirase a rúbrica de Competencias Actitudinal/Comportamento coherente con valores establecidos.

O alumnado poderá obter ou non unha calificación, dependendo de si mostra no seu comportamento os indicadores establecidos na rúbrica. Un comportamento pasivo do alumnado non proporcionara evidencias directas ou indirectas dos indicadores. Os descritores da mesma darán a cualificación de cada alumno. Esta rúbrica e as escalas de valoración utilizadas para a avaliación do alumnado neste módulo, entregarase ao inicio de curso a cada alumno, así como a programación, sempre accesibles dende a aula virtual.

A cualificación acadada en cada avaliación calcularase sumando a nota resultante dos distintos instrumentos de avaliación, seguindo a ponderación establecida nesta programación:

O 40% corresponde a competencias conceptuais (PE teórico-práctica), saber; 40% competencias procedimentais, saber facer (Traballos individuais e grupais/Portafolios de experiencias, talleres e tarefas), máis un 10% referido a iniciativa e autonomía no grupo de traballo para as tarefas de aprendizaxe (Escala procedimental/dinámicas de clase) ; e o 10 % competencias persoais/ actitudinais (escala de valoración). Tendo en conta a obrigatoriedade de ter superados todos os mínimos esixibles para poder obter unha cualificación positiva.

É necesario ter aprobados todos os bloques de contidos, polo que non se fará a media das diferentes probas de avaliación se hai algunha suspenso.

Outros aspectos a sinalar:

Ao amparo da seguinte lexislación, a ORDE do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial.

CAPÍTULO VIII Avaliación das ensinanzas da formación profesional inicial

Artigo 25. Aspectos xerais do proceso de avaliación.

2. A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, nas modalidades de ensino presencial cumprirá a asistencia do alumnado ás actividades programadas para os distintos módulos profesionais do ciclo formativo.

Así neste módulo; os traballos en grupo realizaranse na clase, salvo cando as continxencias obriguen a facelo fora das sesións de clase. Son de asistencia obrigatoria. As faltas poden afectar ó desenvolvemento do traballo, polo que cando ocorra isto se proporá o desenvolvemento do traballo individualmente. Fomentandose a responsabilidade e o compromiso individual co grupo.

A non participación en actividades ou accións formativas significativas no desenvolvemento de competencias terase en conta a hora de avaliar ó alumnado.

Para aprobar o módulo é imprescindible ter cada unha das avaliacións parciais aprobadas. Non se fará media entre as avaliacións suspensas e as aprobadas. A nota final do módulo será a resultante da media aritmética das dúas avaliacións.

Valorarase positivamente a evolución ascendente (progreso) no redondeo (sempre se fará a partir de 0.6) ao número enteiro correspondente que figura nas actas de avaliación. Nunca se fará redondeo con notas inferiores a 5.

As datas e hora de entrega das actividades, traballos e realización de probas serán comunicadas con antelación suficiente respetando as necesidades do alumnado, pero unha vez fixadas serán inamovibles. Entregaránse na AV en tempo e forma.

Todo documento de avaliación unha vez corrixido e revisado polo alumno/a, será custodiado polo/a profesor/a ata rematado o prazo de reclamacións da avaliación final do módulo. A maior parte destes documentos estarán na AV. Especificarase o prazo de devolución de traballos e si unha vez superado dito prazo o/a alumno/a non o recolle o/a profesor/a entenderá que renuncia a eles.

Todo documento de avaliación unha vez corrixido e revisado polo alumno/a, será custodiado polo/a profesor/a ata rematado o prazo de reclamacións da avaliación final do módulo. Especificarase o prazo de devolución de traballos e si unha vez superado dito prazo o/a alumno/a non o recolle o/a profesor/a entenderá que renuncia a eles.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Según lexislación: ORDE do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial.

CAPÍTULO VIII Avaliación das ensinanzas da formación profesional inicial.

Realizarase un informe de avaliación individualizado.(MD.75.AVA.01 do procedemento de avaliación PR.75.AVA.01) Durante o período ordinario, para a recuperación de cada avaliación non superada, programaranse actividades e traballos dirixidos que permitan ao alumnado adquirir as capacidades non acadadas e cumprir os mínimos esixidos. Estes traballos e actividades organizaranse de xeito individualizado.

As probas con carácter xeral, poden ser cuestionarios tipo test, de preguntas a desenvolver ou cuestións curtas; probas de execución como, situacións simuladas, exposición de un tema, realizar un proxecto, solución de casos, ou ben traballos e proxectos a presentar de xeito oral ou escrito.

Actividades similares as realizadas ao longo do curso na aula e outros traballos, que o alumno presentará en tempo e forma (segundo os criterios explicitados polo profesor). Valorarase a iniciativa, o esforzo e a autonomía na busca de información e manexo de bibliografía especializada.

Terase en conta a presentación, a capacidade crítica, a capacidade comunicativa e a organización na exposición, se é o caso.

En canto as competencias procedimentais (saber facer) dado que se avalia a partir de traballos e de un cartafol (que recolle evidencias sobre diferentes accións formativas, obradoiros, actividades complementarias...), para a súa recuperación farase unha Proba Teórico-práctica (sobre os contidos traballados en ditas accións formativas), tamén pode consistir nunha proba de execución (sobre as diferentes simulacións realizadas na clase).

Para aproba-lo módulo é condición imprescindible obter como mínimo un 5 tanto nas probas procedimentais como nas probas teórico-prácticas; ademais de non ter suspenso o ámbito actitudinal, non existindo a posibilidade de facer media entre ambas probas, nin de gardar parte aprobada se fose o caso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Seguiráanse as instrucións dadas na RESOLUCIÓN do 3 de agosto de 2018 para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo no curso 2017/18:

O alumnado que perdesse o dereito á avaliación continua nun determinado módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación final de módulos correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011. A cualificación obtida na dita proba consignarase na avaliación final de módulos do curso correspondente.

Para a perda de avaliación continua teranse en conta tanto as faltas xustificadas como as non xustificadas. Ao alumnado de Ciclos Formativos de grado medio e superior, aplicaráselles o disposto no apartado 3 do artigo 25 da Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial:

O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10 % respecto da súa duración total (neste módulo 14 horas sen xustificar). Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas.

Atendendo as circunstancias anteriormente mencionadas, e para acadar un criterio claro e homoxéneo á hora de proceder, estableceuse para todos os módulos un máximo dun 10 % para faltas sen xustificación, ampliando dita porcentaxe un máximo dun 5% con xustificación. En todo caso un alumno ou alumna para cada módulo que curse non poderá ter máis do 10% de faltas sen xustificar e un 5% xustificadas (según NOF), podendo chegar cos dous conceptos ata o 15% no curso académico.

A comunicación por escrito da situación de perda de avaliación continua levarase a cabo polo titor/a, unha vez superados os límites indicados no punto anterior.

Será obrigatorio apercibilo previamente (unha vez acadado o 6% das faltas de asistencia) tal e como se contempla na normativa vixente.

Este alumnado non perde en ningún momento o seu dereito de asistencia a clase, aínda que o profesorado poderá non permitir a realización de determinadas actividades sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmos, ao resto do grupo ou as instalacións.

PROBA DE AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA MC

O sistema extraordinario de avaliación para o alumno/a que teña Perda do dereito á avaliación continua consistirá:

- Parte A.

Unha proba escrita teórica que incluíra todos os resultados de aprendizaxe e contidos que aparecen en esta programación. Duración mínima de 1 hora. Pode tratarse de preguntas de ensaio e/ou tipo test.

Normas de corrección da proba tipo test $P = [A - (E / n - 1)] / n^{\circ}$ de preguntas X10

P = Puntuación do bloque de preguntas obxectivas

A = N^o de acertos

E = N^o de erros

n = número de alternativas das preguntas

- Parte B.

Unha batería de probas de execución, inspiradas no 100% dos resultados de aprendizaxe do módulo e así mesmo servirán como referencia as actividades realizadas ao longo do desenvolvemento do módulo. (duración 2 horas).

A partir de un ou varios supostos haberá que realizar varias das seguintes tarefas:

- Resolución de un caso práctico. Recollida de información, análise de necesidades e proposta de intervención. Informe da intervención.
- Deseñar e defender un Micro proxecto de mediación comunitaria.
- Situación simulada, proba de execución, aplicando algunha das técnicas empregadas polo mediador comunitario.
- Informe de autovaloración das competencias persoais, sociais e profesionais referidas a mediación comunitaria.

Para acadar unha cualificación positiva na proba extraordinaria é preciso obter unha puntuación de un 5, mínimo do que se partirá para considerar aprobado (dun máximo de 10 puntos).

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A orde de avaliación no seu artigo 23.5 sinala que cada departamento de familia profesional realizará cunha frecuencia mínima mensual o seguimento das programacións de cada módulo, indicando grado de cumprimento e xustificación razoada no caso de desviacións, ademais a programación será revisada ao inicio de curso e se entregará unha memoria final de curso.

Para o seguimento mensual utilizarase o modelo do procedemento de Programación establecido: a plataforma habilitada a tal efecto.

Para a memoria final utilizaremos o modelo prescrito por calidade.

Para a avaliación docente: realizarase unha autoavaliación despois de escoitar ao alumnado.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O carácter continuo da avaliación debe permitir a detección das posibles dificultades na adquisición das competencias por parte do alumnado e, en consecuencia, promover a identificación dos aspectos do proceso que provocan estas dificultades e a adopción das medidas correctoras.

Cando a análise da evolución dun estudante determine dificultades para o seguimento, darase un apoio educativo personalizado determinando aqueles contidos nos que ten mais dificultades, proponendo traballos e actividades de reforzo que lle permitan acadar as capacidades terminais asociadas aos contidos mínimos propostos nesta programación didáctica.

Procedemento: realizarase esta avaliación en titorías colectivas e individuais (de ser necesario). Achegarase o cuestionario inicial prescrito por calidade.

Cando as medidas sexan para alumnos con necesidades específicas que non respondan os obxetivos no ámbito actitudinal (problemas psicolóxicos ou psiquiátricos), requirirase a colaboración da orientadora do CIF solicitando orientación nas pautas de intervención na aula. Tamén se solicitará a intervención directa co alumnado da mesma, para poder darlle unha resposta integral ao alumnado.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O carácter continuo da avaliación debe permitir a detección das posibles dificultades na adquisición das competencias por parte do alumnado e, en consecuencia, promover a identificación dos aspectos do proceso que provocan estas dificultades e a adopción das medidas correctoras. Cando a análise da evolución dun estudante determine dificultades para o seguimento, darase un apoio educativo personalizado determinando aqueles contidos nos que ten mais dificultades, proponendo traballos e actividades de reforzo que lle permitan acadar as capacidades terminais asociadas aos contidos mínimos propostos nesta programación didáctica.

Dado que se trata de un ciclo formativo de grao superior, demandarase ó alumnado unha actitude proactiva ante as súas propias necesidades, asumindo tamén o seu grao de responsabilidade no proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Cando as medidas sexan para alumnos con necesidades específicas que non respondan os obxectivos no ámbito actitudinal (problemas psicolóxicos ou psiquiátricos), requirirase a colaboración da orientadora do CIF solicitando orientación nas pautas de intervención na aula. Tamén se solicitará a intervención directa co alumnado da mesma, para poder darlle unha resposta integral ao alumnado.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Na familia profesional a que pertence este ciclo é importante a educación en valores pois a finalidade da formación nos leva a traballar con persoas, persoas de diferentes idades e situación, a súa integración na sociedade.

Así teremos en conta:

Educación para a igualdade: Estará sempre presente. En ningún momento farase diferenciación por causa do seu sexo, raza, crenzas ou calquer outra característica de diferenciación entre as persoas. Perspectiva de xénero

Educación ecolóxica: fundamental para fomentar o respecto ao medio ambiente e mesmo par o uso dos medios e recursos de que se dispón sen desperdiciar, papel, auga, electricidade, alimentación, insistindo na reciclaxe e na conservación.

Educación para a saúde: É importante adquirir os hábitos posturais no traballo así como uns hábitos de saúde elimpeza ou unha axeitada hixiene ocular nun sistema educativo e laboral nos que o mundo dixital ten cada vez maior presenza. Ter en conta tamén que a nivel profesional a saúde persoal e a do usuario como elementos cotiáns do seu emprego.

Educación para a convivencia: Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto e procurando atopar solucións de consenso ou xeito democrático.

Educación do consumidor: Fomentar entre o alumnado un consumo responsable, tanto nos recursos propios como dos de uso colectivo no centro de ensino.

Interculturalidade: Traballando desde o principio de respecto as distintas culturas e xeitos de entender o mundo.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

- Charla-coloquio con mediadores.
- Charlas-coloquio con alumnado que rematou o ciclo.
- Obradoiros no entorno comunitario.

- Celebración de datas: Violencia de xénero.

OBSERVACIÓNS:

Participarase naquelas ACFs que complementen a formación do TISOC. Sempre tendo en conta que non afecten significativamente ó desenvolvemento de esta programación. Nunca poderan ir en detrimento do desenvolvemento das competencias profesionais, personais e sociais, que son obrigatorias para este módulo.

Estas actividades faráanse en coordinación con outros módulos do ciclo. Cando as propostas de outros módulos afecten negativamente o desenvolvemento da programación, ou non sexan planificadas coa antelación suficiente para facer os cambios pertinentes na dinámica do módulo; este profesor resérvase o dereito a decidir. Primando sempre as necesidades formativas do alumnado.

10. Outros apartados

10.1) Metodoloxía

Como estratexia para orientar o desenvolvemento da programación do módulo (e se adecúe as características do ámbito productivo), plantexouse a metodoloxía de traballo INVESTIGACIÓN ACCIÓN, partir de necesidades reais de diferentes unidades de convivencia para elaborar e implementar propostas de intervención para necesidades concretas.

Sempre coa finalidade de contribuir a formación integral do alumnado, e para acadar os resultados de aprendizaxe especificados no currículo para o módulo (redactados en termos de, poner en práctica, valorar...), e para un maior cumprimento dos obxectivos de formación reflectidos na programación, faise necesario desenvolver actividades en contextos reais. O alumnado sendo de ciclo superior é maior de idade, e que se lle esixe un grao de autonomía e xestión de contingencias no currículo.

No desenvolvemento de actividades fora do centro educativo fariase un seguimento por parte do titor da empresa colaboradora, e do profesor responsable do módulo. Para tal fin establéceríanse acordos de colaboración entre o CIFP Compostela e diferentes empresas da área de influencia do centro educativo.

Dende o departamento solicitamos autorización a inspección educativa, para o desenvolvemento das actividades referidas. Sería desexable posuir as mesmas condicións que teñen noutros CIFPs da nosa comunidade.

A espera dunha contestación oficial, a estratexia a seguir será a través de simulacións e solucións de caos. Considerando que os CA, sobre aplicar técnicas de atención social, aplicar técnicas e procedementos de avaliación; non poderan ser traballados o suficiente.